

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา

การกำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมสอดคล้องกับอัตราตลาดเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการรักษา และเพิ่มขีดสมรรถภาพในการแข่งขันของสถานประกอบการ คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ (กงช.) ซึ่งรับผิดชอบการเสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับค่าตอบแทนภาครัฐ เล็งเห็นความจำเป็นของการมีข้อมูลสถิติเกี่ยวกับค่าตอบแทนของสถานประกอบการในประเทศ จึงมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กงช. ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ทำการสำรวจค่าตอบแทนภาคเอกชน ทุก 2 ปี โดยครอบคลุมสถานประกอบการอุตสาหกรรมและธุรกิจที่มีพนักงานประจำหรือลูกจ้าง ตั้งแต่ 101 คนขึ้นไปทั่วประเทศ เพื่อนำข้อมูลสถิติไปใช้กำหนดนโยบายค่าตอบแทนของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาครัฐวิสาหกิจ ให้เหมาะสม เป็นธรรม ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมศักยภาพการแข่งขันในกิจกรรมการผลิตด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจของประเทศในเวทีโลก การสำรวจดังกล่าวเริ่มดำเนินการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2539 และการสำรวจในปี 2556 นับเป็นครั้งที่ 8

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของพนักงานประจำหรือลูกจ้างที่ได้รับจากสถานประกอบการในภาคเอกชน สำหรับใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้าง และอัตราค่าตอบแทนระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ

1.3 ขอบข่ายและคัมรวม

สถานประกอบการที่อยู่ในขอบข่ายการสำรวจนี้ ได้แก่ สถานประกอบการที่ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทย ปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC - 2009) ดังนี้

- 1) การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน
- 2) การผลิต
- 3) การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ
- 4) การจัดการน้ำเสีย การจัดการของเสีย และสิ่งปฏิกูล
- 5) การก่อสร้าง
- 6) การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมแซม ยานยนต์และจักรยานยนต์
- 7) การขนส่งทางบก คลังสินค้า และกิจกรรมที่สนับสนุนการขนส่ง
- 8) ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร
- 9) ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร
- 10) กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย
- 11) กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์
- 12) กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค
- 13) กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน
- 14) กิจกรรมโรงพยาบาลเอกชน
- 15) ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ
- 16) กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ

โดยคัมรวมสถานประกอบการในภาคเอกชนที่มีพนักงานประจำหรือลูกจ้าง ตั้งแต่ 101 คนขึ้นไปทั่วประเทศ

1.4 คาบเวลาอ้างอิง

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลการดำเนินการของสถานประกอบการภาคเอกชนในรอบปี 2555 (ระหว่าง 1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2555)

1.5 คาบเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2556

1.6 รายการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

รายการข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ เช่น ชื่อ ที่ตั้ง และสถานที่ติดต่อของสถานประกอบการ รูปแบบการจัดตั้งตามกฎหมาย รูปแบบการจัดตั้งทางเศรษฐกิจ และจำนวนคนทำงานตามปกติของสถานประกอบการ เป็นต้น

2) สิทธิการลาประจำปี และสวัสดิการของพนักงานประจำ

3) อัตราค่าตอบแทนที่สถานประกอบการกำหนดในการรับพนักงานใหม่เข้าทำงาน (เฉพาะ 21 ตำแหน่งที่กำหนด) ได้แก่ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ/เจ้าหน้าที่ธุรการ/พนักงานพิมพ์ดีด ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี/เจ้าหน้าที่บัญชี/เจ้าหน้าที่การเงิน ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน/นักวางแผน ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคล/เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม/เจ้าหน้าที่ทรัพยากรบุคคล ตำแหน่งนักประชาสัมพันธ์/เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์/นักเขียนโปรแกรม ตำแหน่งนิติกร/นักกฎหมาย ตำแหน่งเศรษฐกร/นักเศรษฐศาสตร์ ตำแหน่งวิศวกรเหมืองแร่/วิศวกรไฟฟ้า/เครื่องกล

ตำแหน่งนักสำรวจ (ปิโตรเลียม)/ วิศวกรปิโตรเลียม ตำแหน่งสถาปนิก ตำแหน่งนักทรัพยากรธรณี ตำแหน่งนักวิชาการขนส่ง/นักโลจิสติกส์ ตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์/นักเคมี ตำแหน่งแพทย์ ตำแหน่งทันตแพทย์ ตำแหน่งพยาบาล ตำแหน่งเภสัชกร ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ ตำแหน่งนักรังสีการแพทย์ และตำแหน่งนักโภชนาการ ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวเป็นตำแหน่งที่บรรจุงานแล้ว (หลังทดลองงาน) โดยเป็นอัตราค่าตอบแทนที่สถานประกอบการกำหนดเป็นมาตรฐานซึ่งอาจจะมีหรือยังไม่มีการรับสมัครพนักงานก็ได้

4) ข้อมูลค่าตอบแทนเฉลี่ยของพนักงานประจำ ได้แก่ เงินเดือน เงินที่ได้รับตามผลงาน และเงินเพิ่มอื่น

1.7 ประโยชน์ของข้อมูล

1) ใช้ศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนของพนักงานระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ เช่น เงินเดือน เงินที่ได้รับตามผลงาน เงินโบนัส และสวัสดิการอื่น ๆ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้แก่ผู้ทำงานในภาครัฐต่อไป

2) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมขององค์กร รวมทั้งใช้ในการวางแผนการดำเนินกิจการในการตัดสินใจลงทุน การขยาย/ชะลอกิจการ ตลอดจนการวางแผนการจ้างงาน

3) เพื่อประชาชนทั่วไปทราบข้อมูลอัตราค่าตอบแทนที่เหมาะสมสำหรับประกอบการตัดสินใจในการทำงาน และการสมัครงาน